

Zbirka medijskih objava

VladaBrckoDistrikta_kliping_dnevno,
za razdoblje 13. 1. 2021

Broj objava: 14

Internet: 3

Televizija: 3

Štampa: 8

Teme praćenja:

Vlada Brčko Distrikta: 0

Gradonačelnik: 1

Skupština Brčko: 1

Brčko: 12

Gradonačelnik Brčko Distrikta:

Internet	Naslov	Umjesto Slaviše Čortume, novi član brčanske Vlade Milenko Ninković		
Serijski br. 1	Medij; Doseg	Otisak.ba; , Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 1. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Gradonačelnik Brčko Distrikta		

Skupština Brčko Distrikta:

Internet	Naslov	Obilježena deseta godišnjica rada Evropskog univerziteta u Brčkom		
Serijski br. 1	Medij; Doseg	Radiobrcko.ba; , Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 1. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Skupština Brčko Distrikta		

Brčko:

Televizija	Naslov	Koronavirus u BiH		
Serijski br. 1	Medij; Doseg	Nova BH; , Bosna i Hercegovina	18:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik NewsMax Adria; 12. 1. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Koronavirus u BiH		
Serijski br. 2	Medij; Doseg	Radio televizija BN; , Bosna i Hercegovina	19:30	Trajanje: 3 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik; 12. 1. 2021		
	Autor	Lukić Tatjana		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Koronavirus u BiH		
Serijski br. 3	Medij; Doseg	Radio televizija Bosne i Hercegovine; , Bosna i Hercegovina	19:00	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik; 12. 1. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Internet	Naslov	Brčanci napravili ovogodišnji prvi snješko, mnoge podsjetilo na druženje i pravljenje snješka visokog 5m na Trgu		
Serijski br. 4	Medij; Doseg	Infobrcko.com; 1.158, Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 13. 1. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Broj oboljelih diktira početak škole u RS		
Serijski br. 5	Medij; Doseg	Nezavisne novine; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 6	Površina: 252 cm ²
	Rubrika, Datum	Događaji; 13. 1. 2021		
	Autor	Anja Matarugić		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	"ArcelorMittal" najveći izvoznik, a "Holdina" najveći uvoznik u BiH		
Serijski br. 6	Medij; Doseg	Nezavisne novine; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 12	Površina: 97 cm ²
	Rubrika, Datum	Ekonomija; 13. 1. 2021		
	Autor	Biznisinfo.ba		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Evolucija i revolucija dugova Republike Srpske		
Serijski br. 7	Medij; Doseg	Nezavisne novine; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 22	Površina: 396 cm ²
	Rubrika, Datum	Forum; 13. 1. 2021		
	Autor	Stevanović Saša		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Bolje je skijati, nego biti u tržnom centru		
Serijski br. 8	Medij; Doseg	Oslobođenje; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 7	Površina: 467 cm ²
	Rubrika, Datum	Događaji; 13. 1. 2021		
	Autor	Babić Merima		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Lideri ArcelorMittal Zenica i Holdina		
Serijski br. 9	Medij; Doseg	Poslovne novosti; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 2	Površina: 84 cm ²
	Rubrika, Datum	ostalo; 13. 1. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Jesmo li stekli imunitet krda?		
Serijski br. 10	Medij; Doseg	Večernji list; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 1	Površina: 771 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 13. 1. 2021		
	Autor	Vidačak Ljiljana		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Tko su najveći izvoznici iz Bosne i Hercegovine?		
Serijski br. 11	Medij; Doseg	Večernji list; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 10	Površina: 157 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 13. 1. 2021		
	Autor	R. I.		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	U BiH 230.000 nevažećih osobnih iskaznica i 236.474 vozačke dozvole		
Serijski br. 12	Medij; Doseg	Večernji list; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 12	Površina: 443 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 13. 1. 2021		
	Autor	Vidačak Ljiljana		
	Teme	Brčko		

Koronavirus u BiH

Umjesto Slaviše Čortume, novi član brčanske Vlade Milenko Ninković

Umjesto Slaviše Čortume, **gradonačelnik Brčko distrikta BiH** Esed Kadrić (**SDA**) za novog člana Vlade imenovao je Milenka Ninkovića, saznaje Otisak.ba.

Ninkovića, koji trenutno obnaša funkciju šefa Vladinog Odsjeka za zaštitu od požara i spašavanja (Pododjel za zaštitu i spašavanje – Odjel za javnu sigurnost), za poziciju novog šefa Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu predložio je **SNSD**.

Koronavirus u BiH

Koronavirus u BiH

Obilježena deseta godišnjica rada Evropskog univerziteta u **Brčkom** - Radio **Brčko** distrikta BiH

Evropski univerzitet **Brčko** distrikta danas je upričio Svečanu akademiju povodom desete godišnjice uspješnog rada ovog univerziteta. Svečanoj akademiji su prisustvovali mnogobrojni gosti iz akademske zajednice, te političkog i javnog života.

U proteklih deset godina rada i postojanja, ovaj univerzitet je imao 2065 svršenih studenata, 235 magistranata i 52 doktoranta na šest fakulteta.

“U toku je reakreditacija univerziteta koja bi trebala biti završena u narednih mjesec dana nakon čega se očekuje povećanje broja upisa novih studenata iz BiH i okolnih zemalja”, naglasio je akademik Nedeljko Stanković, rektor Evropskog univerziteta.

“Osim obrazovanja visokoškolskih kadrova, Europski univerzitet u **Brčkom** je proteklih godina ostvario uspješnu saradnju sa velikim brojem drugih univeziteta u svijetu”, istakao je prof. Rudika Gmajnić, prorektor za nauku i međunarodnu saradnju.

Svečanoj akademiji je prisustvovao i predsjednik Skupštine **Brčko** distrika Siniša Milić koji je ovom univerzitetu poželio uspješan rad u budućnosti.

Na današnjoj Svečanoj akademiji izvršena je dodjela zlatnih plaketa i zahvalnica, te upriličena promocija doktora nauka i dodjela diploma svršenim studentima I i II ciklusa.

infobrcko.com

Brčaci napravili ovogodišnji prvi snješko, mnoge podsjetilo na druženje i pravljenje snješka visokog 5m na Trgu

Ovaj poduhvat poduzeli su nještani naselja Broduša u ulici Sarajevska gdje zimsku radost pored malšana nisu krili ni starije osobe.

Podsjećamo, prije nekoliko godina na Trgu mladih u Brčkom napravljen je snješko visine 5 metara od strane grupe građana koji su došli na ideju da realizuje nešto što Brčko, ali ni BiH do sada nije imala priliku vidjeti, odnosno "nekoliko metara visokog Snješka Bijelića".

Na ovom djelu pored JP "Komunalno Brčko" učestvovalo je preko 500 građana koji su se samo za 24 sata okupili.

Tada je brčanski Snješko poslao poruku "Vratite nam STARI sat!" koji je nakon toga, odnosno 2020. godine konačno i postavljen u centar grada.

Anja MATARUGIĆ

anjam@nezavisne.com

BANJALUKA - Epidemiološka situacija u ovom periodu diktiraće da li će početak drugog polugodišta u školama biti prolongiran, rekao je juče Branislav Zeljković, direktor Instituta za javno zdravstvo RS.

"Informacije koje budemo dostavljali Ministarstvu prosvjete i kulture RS biće osnov za formiranje mišljenja da li da se počne sa drugim polugodištem na vrijeme ili da se prolongira sam njegov početak", kazao je Zeljković.

On je naveo da je epidemiološka situacija u RS u fazi stabilizacije, ali da je zbog velikog broja hospitalizovanih, kojih je više od 600, situacija i dalje nepovoljna.

"Ovo nam daje osnov za razmatranje svih epidemioloških mjera, ali ono što moramo uzeti u obzir je da se nalazimo u hladnijem godišnjem dobu, kada građani imaju veći broj kontakata u zatvorenom prostoru", rekao je Zeljković.

SA DOLASKOM VEĆIH KOLIČINA VAKCINA GRAĐANI ĆE SE MOĆI PRIJAVITI ZA VAKCINISANJE

Duško Đurić, predsjednik Aktiva direktora srednjih škola semberke regije, za "Nezavisne" je rekao da zasad nisu dobili nikakvo posebno obavještenje iz Ministarstva prosvjete i kulture RS u vezi sa početkom drugog polugodišta.

"Ukoliko bude nekih preporuka od strane resornog ministarstva ili epidemiološke službe, mi ćemo postupati u skladu s tim", rekao je Đurić.

Podsjećamo, drugo polugodište u osnovnim i srednjim školama u Srpskoj trebalo bi da počne 21. januara.

Kada je riječ o skladištenju vakcina protiv virusa korona, Zeljković je rekao da će prve količine vakcina biti manje te da se

Epidemiološka situacija odrediće hoće li na vrijeme zazvoniti školsko zvono

Drugo polugodište u osnovnim i srednjim školama u Srpskoj trebalo bi da počne 21. januara

Broj oboljelih diktira početak škole u RS

Informacije koje dostavimo Ministarstvu prosvjete i kulture RS su osnov za formiranje mišljenja da li će početak polugodišta biti prolongiran, rekao Zeljković

one neće skladištiti, već će odmah biti upotrijebljene. Dodao je da se paralelno s tim pripremaju i kapaciteti za prihvatanje vakcina koje zahtijevaju čuvanje ili na minus 80 ili minus 20 stepeni Celzijusa.

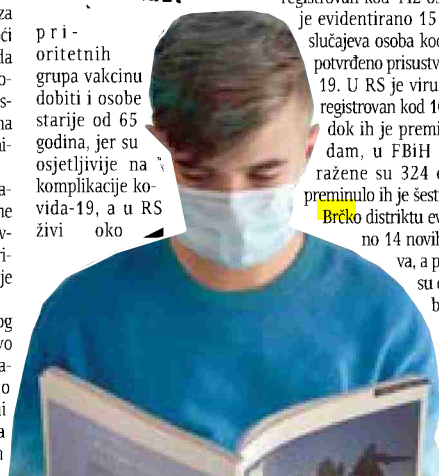
peni Celzijusa.

"UNICEF će nam već krajem januara donirati opremu za hladni lanac u kojem ćemo moći skladištiti više desetina hiljada doza vakcina", rekao je Zeljković. Istakao je da će se sa dolaskom većih količina ovih vakcina građani moći prijaviti za vakcinisanje.

"Kada stignu prve doze vakcina, vakcinisaće se prioritetne grupe građana, kao što su zdravstveni radnici i zaposlenici i korisnici domova za stare", kazao je Zeljković.

Jela Acimović, epidemiolog u Institutu za javno zdravstvo RS, rekla je da su prioritetne kategorije u RS prvenstveno zdravstveni radnici te zaposleni i korisnici u domovima za stara

pri - oritetnih grupa vakcinu dobiti i osobe starije od 65 godina, jer su osjetljivije na komplikacije kovid-19, a u RS živi oko

UNICEF DONIRA OPREMU ZA SKLADIŠTENJE VAKCINA

120.000 pripadnika ove starosne grupe.

"Nakon toga vakcinisaće se osobe sa hroničnim oboljenjima, poslije toga naredna faza vakcinacije će biti među radno sposobnim stanovništvom", navela je Jaćimovićeva. Istakla je da će među ovom grupom građana prednost prilikom vakcinisanja imati oni koji obavljaju djelatnosti važne za funkcionisanje društva, kao što je nastavno osoblje.

"Institut trenutno radi pripreme za edukaciju osoblja, koja treba da se održi oko 15 dana prije početka vakcinacije", rekla je Jaćimovićeva.

U BiH je juče virus korona registrovan kod 442 osobe, dok je evidentirano 15 smrtnih slučajeva osoba kod kojih je potvrđeno prisustvo kovid-19. U RS je virus korona registrovan kod 104 osobe, dok ih je preminulo sedam, u FBiH novozaražene su 324 osobe, a preminulo ih je šest, dok je u Breko distriktu evidentirano 14 novih slučajeva, a preminule su dvije osobe.

SARAJEVO - Najveći izvoznik iz Bosne i Hercegovine u prošloj godini bila je kompanija "ArcelorMittal" Zenica, dok je najveći uvoznik naftna firma "Holdina" Sarajevo, rečeno je iz Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

Kada je riječ o izvoznima, na drugom mjestu je zbornička "Alumina", a slijede dvije firme iz Lukavca - "Sisecam soda" i "Global ispat koksna industrija" (GIKIL).

Na petom mjestu najvećih izvoznika u 2020. je EFT - Rudnik i termoelektrana Stanari, a šesti je "Prevent BH" Visoko.

Na sedmom mjestu je proizvođač ulja iz Brčkog "Bimal". Potom slijede dvije kompanije iz Širokog Brijega, a to su "IT Kabela" i "Feal".

Među top deset izvoznika iz BiH u prethodnoj godini našao se i vodeći domaći proizvođač iz oblasti namjenske industrije - "Igman" Konjic.

Kada je riječ o najvećim

UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE BiH

"ArcelorMittal" najveći izvoznik, a "Holdina" najveći uvoznik u BiH

uvoznicima, "ArcelorMittal" Zenica je na drugom mjestu iza "Holdine", a slijede GIKIL te kompanija "Violeta".

Na petom mjestu je mostarski "Hercegovinalijek", koji slijede OMV BH, "Bimal" te "Porsche BH" Sarajevo, koji je zadužen za prodaju automobila

grupacije "Volkswagen".

Top deset uvoznika zatvaraju firme "Petrol BH Oil Company" Sarajevo i "Optima grupa" Banjaluka.

Kod uvoznika se vidi dominacija naftnih kompanija, jer su se čak četiri takve firme našle u top 10.

U odnosu na prethodne godine, na obje liste je vidljiv izostanak mostarskog "Aluminija", koji je zauzimao visoke pozicije, a prošle godine je obustavio

NA DRUGOM MJESTU IZVOZNIKA JE ZVORNIČKA "ALUMINA", A SLIJEDE "SISECAM SODA" I GIKIL, TE EFT - RUDNIK I TERMoeLEKTRANA STANARI

proizvodnju, da bi ona tek nedavno bila pokrenuta u manjem obimu i sa novim vlasnicima.

(Biznisinfo)

Evolucija i revolucija dugova Republike Srpske

Piše:
dr Saša STEVANOVIĆ,
autor knjige "Ekonomska
život Republike"

Najbolji kredit ili dug je onaj koji ne postoji, a ukoliko postoji, važno ga je razumjeti. Razumijevanje pozicije dugova započecemo genezom njihovog nastanka

Generacija koja dolazi pred sobom će imati izazove koje će rješavati je očekivati je makar malo uspješnije nego generacije prije nje

Naše društvo u svakoj krizi, pred svako usvajanje budžeta, pred svaku emisiju obveznica ili trezor-skih zapisa u javnom prostoru dobija nove informacije o pitanju dugova naše Republike. Sa ciljem doprinosa ovoj temi motiv kolumne je obogatiti javni prostor i pružiti osnov za debatu o pitanjima dugova. Najbolji kredit ili dug je onaj koji ne postoji, a ukoliko postoji, važno ga je razumjeti. Razumijevanje pozicije dugova započecemo genezom njihovog nastanka. Davne 1995. godine spoljna zaduženost Republike Srpske je iznosila 21 milion KM. Mala zaduženost pretpostavka je rezultat nepriznatih obaveza po osnovu ino-kredita koji je prostor Republike Srpske imao, a po osnovu 49% teritorije BiH. Spoljna zaduženost kao jedini dug prema kreditorima je karakteristična do 2007. godine. Tada nastaje unutrašnji dug Republike Srpske. Rođeno je novih 1,7 milijardi KM ukupnog duga. Veličina ovog duga, odnosno fiskalnog šoka iz domena priznatih sudskih presuda po osnovu ratne štete, stare devizne štednje, ali i obaveza prema dobavljačima je iznosila tadašnjih 24% BDP-a. Četvrtina ukupnog kreiranog bogatstva u toj godini.

Ukupna zaduženost u 2006. godini koja je iznosila 21% povećava se na 42,5% BDP-a. Bosna i Hercegovina se trenutno po svojoj konstituciji sastoji iz dva entiteta i Brčko distrikta, a stanovnici naše zemlje su po prirodi inteligentni ljudi. Inteligentni ljudi završavaju svoj posao relativno brže od onih manje inteligentnih pa imaju višak vremena. Tragedija ovih prostora je što se taj višak vremena koristi za međusobna podbadaanja. Tako se često prave komparacije između entiteta, pa je dobro pružiti informaciju koliko je iznosio fiskalni šok u Federaciji BiH. Uvidom u zvanične podatke on je iznosio 1,59 milijardi KM. Ekonomija Federacije BiH je duplo veća od ekonomije Republike, tako da sličan fiskalni šok sljedstveno tome je duplo manji nego šok koji je doživjela Republika. Nakon toga dolazi svjetska ekonomska kriza 2008. godine. Na javne finansije kriza je ostavila kumulativni deficit u periodu 2008-2016. godina u iznosu od 1,7 milijardi KM.

Naš ekonomski sistem je uspio u periodu od 2007. godine do 2016. godine da preživi fiskalni šok, zatim svjetsku ekonomsku krizu 2008. godine pa pad ekonomske aktivnosti

2012. godine i prirodnu nepogodu - poplave 2014. godine. Koliko je za znanja autora ove kolumne, nije za-bilježen u istoriji fiskalni šok koji je veći od 20% BDP-a, nakon kojeg dolazi globalna ekonomska kriza koja nije viđena u prethodnih pola vije-ka, pa pad ekonomske aktivnosti, pa prirodne nepogode. Unutrašnji dugovi se stvaraju radi rješavanja unu-trašnjih problema poput rješavanja fiskalnih šokova - stara devizna štednja i ratna šteta ili finansiranje budžetskih deficita. Spoljni dugovi najčešće nastaju radi finansiranja projekata od strane međunarodnih finansijskih institucija koji su najčešće i kreatori domaćeg ekonomskog modela. Najveći dio tih sredstava investira se u infrastrukturu poput puteva, bolnica, vodovodne i komunalne mreže, po tom osnovu u peri-odu 2000-2019. godine je kreirano 1,9 milijardi KM dodatnog duga iz spoljnih izvora. Karakteristika ekonomske sistema koji nemaju dovoljan nivo domaćeg štednje je da je izvor finansiranja štednja iz drugih zemalja. Ukoliko želimo veće investicije, a imamo nedovoljnu štednju za razliku je potrebno se zadužiti. Kontroverzno je pitanje tretmana održivosti duga, gdje ga jedni posmatraju kao tehnokratsko pitanje, a drugi pitanje umjetnosti tj. umijeća njihovog upravljanja. Najsve-obuhvatniji i trenutno jedan od kvalitetnijih pristupa koriste Svjetska banka i MMF. Na osnovu karakteristika duga u pogledu ročnosti, kamatne stope budžetskog deficita i ekonomskog rasta određuje se pitanje njihove održivosti. Ovaj pristup je sveobuhvatan jer se koristi za go-tovo sve države svijeta koje su članice MMF-a u okviru mehanizma koji je poznat kao "Član 4 konsultacije" sa MMF-om. Prema ovom pristupu dug se smatra održivim kada je na dugoročno silaznoj putanji. Dugo-ročno silazna putanja je pojam koji se vezuje za smanjenje učešća duga u ukupno kreiranom bogatstvu, a koji se mjeri putem nominalnog BDP-a. Održivost duga se veže najvećim dijelom za solventnost države. Solventnost države se posmatra kao odnos plaćenih kama-ta na dug koji postoji i kreirani ekonomski rast. Veći ekonomski rast, država je solventnija, a kreirani dug opravdani. Saznanje o prosječnom ekonomskom rastu može se steći ukoliko posmatramo posljednjih deset godina prosječnog ekonomskog rasta. Za našu Republiku to je izno-silo u prosjeku 300 miliona KM go-dišnje. Ovdje je potrebno reći da je u posljednje četiri godine rast izno-

sio oko 500 miliona KM. Razlog što se navode ove dvije veličine je što je prva obuhvatila period ekonomskih šokova, prirodnih nepogoda i recesije, što je duži period, a period u pos-ljednje četiri godine je period bez ekstremnih šokova. Kada posmatra-mo iznos plaćenih kamata, u prosje-ku se kamate plaćaju oko 120 miliona godišnje u prethodnom de-setogodišnjem periodu. Na osnovu prethodne dvije veličine Republika može sebi priuštiti nivo duga koji je duplo veći nego trenutni iznos, odnosno nivo duga od 11 milijardi KM, a da ne naruši svoju solven-tnost. Međutim, pored pitanja sol-ventnosti koje je dugoročnog karaktera, potrebno je na kratak rok obratiti pažnju na likvidnosti duga. Ono što je svakako karakteristika duga je njegova ročnost. Prosječna ročnost duga Republike je oko 6,7 godina. Kraći rokovi dospijeća prave veći pritisak na likvidnost budžeta, dok duži rokovi dospijeća relaksira-ju poziciju likvidnosti. Sljedom ovog zaključka isti je teret pritiska na likvidnost budžeta dug od 60% BDP-a sa prosječnim rokom od šest godina, kao i dug od 100% BDP-a sa rokom dospijeća od 10 godina. Npr. Argentina je bankrotirala na nivou duga koji je iznosio oko 20% BDP-a. Bankrot je uslijedio usljed izuzetno kratke ročnosti duga - dug je bio kratkoročan, tj. dospijevao je u je-dnoj godini. Sljedstveno tome na bankrot duga Japana koji iznosi 237% BDP-a niko ni ne pomišlja. Međunarodna praksa i iskustva iznjedrili su jedan pokazatelj koji odslikava pitanje likvidnosti duga i daje odgovor na pitanje izvodljivosti njegovog vraćanje u kratkom roku. Taj pokazatelj nosi naziv bruto fi-nansijske potrebe. Za finansijska tržišta kakvo je finansijsko tržište Republike Srpske i razvijcnost eko-nomskog sistema nivo od 5% BDP-a i ispod se smatra niskim nivoom, ni-vo od 5% do 15% se smatra umjere-no rizičnim nivoom, dok se iznos preko 15% smatra nivoom za koji je potreban dodatni nivo pažnje i po-većava se vjerovatnoća bankrota du-ga. Iako analogija nije savršena naučna metoda, interesantno je vi-djeti gdje stoji razvijene zemlje i ze-mlje u razvoju prema učešću duga u BDP-u. Prema posljednjim podaci-ma, procjena je da razvijene zemlje u 2020. godini imaju nivo duga u prosjeku od 125% BDP-a, dok ze-mlje u razvoju oko 62% BDP-a. Ova analogija može dovesti do posre-dnog zaključka gdje smo mi i kako stojimo, ali njoj nije to cilj. Cilj je prikazati kriterij iz Mastrokita koji

ukazuje na nivo duga od 60% koji je postao dogma i uzor različitim pravilima o dugu. Ovo pravilo je nastalo jednostavno kao prosjek tadašnjeg stanja učešća dugova zemalja potpi-snica Mastrokitskog sporazuma. Ka-da bi se isti pristup koristio sada, ove zemlje potpisnice sporazuma u Mastrokitu imaju trenutni nivo duga koji iznosi u prosjeku 102% BDP-a. Ono što će svakako obogatiti neke naredne rasprave o dugovima je i pi-tanje koliko novokreirani dug kreira ekonomski rast. U periodu 2007. go-dine, kada se pojavljuju unutrašnji dugovi, do 2019. godine ukupni dug Republike je porastao za 2,2 milijar-de KM, dok je kreirano bogatstvo koje ekonomski sistem Republike kreira povećano za 3,86 milijardi KM. Odnosno svaka konvertibilna marka novog duga je kreirala 1,7 KM novog ekonomskog rasta. Da li je moglo bolje, drugačije, stvar je lične percepcije čitaoca ove kolu-mne i stanovnika Republike. Možda je saznanje o ekonomskim sistemima drugih zemalja od pomoći. Po-smatrajući grupe razvijenih zemalja, na 1 dolar novog duga kreirano je 0,4 dolara novog ekonomskog rasta, dok je kod zemalja u razvoju na 1 dolar novog duga kreirano 1,4 dola-ra novog ekonomskog rasta. Za kraj ove kolumne korisno je vidjeti koli-ka je vjerovatnoća bankrota Repu-blike Srpske. Uvid u vjerovatnoću bankrota možemo steći na osnovu činjenice da dug Republike Srpske ima kreditni rejting sa oznakom B. Rejting Republike je spekulativnog ranga. Bilo šta radili ekonomski autoriteti, malo je vjerovatno da ga je moguće popraviti dokle god se ne ukloni visoki geopolitički rizik, ta-kva su jednostavna pravila rejtinga. Zbog toga je ovo potrebno prihvatiti kao činjenicu u kojoj živimo i uprav-ljamo ekonomijom. Rejting duga Republike ima vjerovatnoću bankrota u zavisnosti od rejting agenci-je između 1,4% - 2,4% na godišnjem nivou, odnosno 6,7% - 13% koliko iznosi vjerovatnoća bankrota za šest godina. Da li je to mnogo ili nije, stvar je ličnog doživljaja, životnog pristupa, pitanja narativne ekono-mije i naracije o dugovima. U na-re-dnom periodu sa razvojem ekonomije za očekivati je rješavanje i sučeljavanje sa novim fiskalnim šokovima - dug zdravstva, ali i pi-tanje restitucije, koji se procjenjuju na 30% BDP-a. Generacija koja dolazi pred sobom će imati izazove koje će rješavati za očekivati je makar malo uspješnije nego generacije prije nje. Ukoliko tako bude, značemo da kao društvo napredujemo.

Poštuje se rastojanje među skijašima na Bjelašnici

Bolje je skijati, nego biti u tržnom centru

Inicijativa za Bjelašnicu i Igman od Kriznog štaba u KS-u zahtijeva da odustane od zatvaranja skijališta, jer tvrde da se epidemiološke mjere uredno provode

Mnogo je negodovanja među građanima izazvala najava Kriznog štaba Ministarstva zdravstva Kantona Sarajeva da će se usljed aktuelne epidemiološke situacije razmatrati mogućnost zatvaranja skijališta u Kantonu Sarajeva, odnosno skijališta na našim olimpijskim planinama Bjelašnici i Igmanu. Tako je jučer na adresu Kriznog štaba, Vlade i Ministarstva zdravstva KS-a iz Inicijative za Bjelašnicu i Igman upućeno otvoreno pismo u kojem se zahtijeva da ne dozvole zatvaranje skijališta jer bi, kako navode, u protivnom, mnogo više ljudi u gradu boravilo u tržnim centrima, odnosno u zatvorenom prostoru, a ne na planini, na svježem zraku, imajući u vidu koliko on znači za zdravlje svakog građanina posebno u vremenu pandemije.

Drugi koncept

- S obzirom na to da kao jedan od ključnih argumenata za eventualno zatvaranje ski-centra Bjelašnica-Igman navodite primjer evropskih skijališta, sa kojih se širila zaraza Covid-19, koncept ski-centra Bjelašnica je sasvim drugačiji, budući da nema after-ski partija i gondola zatvorenog tipa, koji bi bili potencijalno opasni i sa kojih se i širila zaraza, a ne sa staza i liftova. Kod nas se na Igmanu i Bjelašnici ugostiteljski objekti pridržavaju svih epidemioloških mjera, kaže za Oslobođenje Alma Kantardžić, predstavnica Inicijative za Bjelašnicu i Igman, naglašavajući kako je skijanje najsigurniji sport budući da je individualan, i jedini kontakti među skijašima mogu biti na liftovima i u redovima pred liftovima.

Skijaši se također pridržavaju svih mjera.

- Firma KJP ZOI '84 je taj segment uredno organizirala da na šestosjedu mogu sjediti maksimalno tri osobe, a na dvosjedu i tzv. sidru samo jedna, s urednim razmakom između svake osobe, te ograđene pasaže pred liftovima, čime je onemogućen bliski kontakt skijaša, ustvrdila je Kantardžić.

Dodala je kako kantonalna inspekcija tokom kontrole skijališta nije pronašla kršenje mjera.

Vildana Brdarić: Nedostaci su otklonjeni

O početku kampanje i promocije vakcinacije protiv koronavirusa u FBiH više će se znati u petak, kažu iz ZZJZ

Stalne su kontrole na skijalištima

Prema onome što su im iz Kriznog štaba MZKS-a odgovorili, o eventualnom zatvaranju skijališta biće govora na narednom zasjedanju štaba u ponedjeljak, kada se očekuje da ipak odustane od ove mogućnosti.

Na naš upit, iz Kantonalne uprave za inspeksijske poslove o vršenju nadzora na skijalištima glasnogovornica Uprave Vildana Brdarić za Oslobođenje kaže da inspektori nisu utvrdili eventualno kršenje epidemioloških mjera.

- U postupku prethodnih provedenih nadzora na Bjelašnici i Igmanu kantonalni sanitarni inspektori nisu evidencirali bilo kakve nepravilnosti na skijalištima, kao ni u kontrolisanim ugostiteljskim objektima, s obzirom na to da su u momentu nadzora sve propisane mjere za suzbijanje širenja virusa korona bile ispoštovane, za razliku od prethodnih nadzora koji su vršeni početkom ove godine, kada su za utvrđene nepravilnosti KJP ZOI '84 izdata dva rješenja o otklanjanju utvrđenih nedostataka, naglasila je Brdarić.

Bolnica "Prim. dr. Abdulah Nakaš" spremna je da preuzme sve odgovornosti u vezi sa vakcinacijom građana Kantona Sarajeva protiv Covid-19, kao i za liječenje pacijenata kod kojih bi došlo do eventualnih neželjenih reakcija.

Formirani timovi

U ovoj ustanovi su formirani timovi za provođenje vakcinacije, a osoblje se u punom kapacitetu stavlja na raspolaganje građanima, kako bi predstojeći proces imunizacije protiv Covid-19 protekao u najboljem redu, jer je vakcina najvažniji saveznik u konačnom uništavanju pandemije i vraćanju u normalni način života, istaknuto je u saopštenju.

Prema posljednjim izvještajima, u našoj zemlji registrovano je 428 novoboljelih od Covid-19. Nažalost, šest osoba je preminulo u Federaciji BiH, dok je Institutu za javno zdravstvo Republike Srpske prijavljeno sedam smrtnih ishoda. U Brčko distriktu BiH jučer je registrovano još 14 slučajeva zaraze koronavirusom. Preminule su dvije osobe.

MERIMA BABIĆ

TOP 10 BH IZVOZNIKA I UVOZNIKA U 2020.**Lideri ArcelorMittal
Zenica i Holdina**

Najveći izvoznik iz Bosne i Hercegovine (BiH) u prošloj godini bila je kompanija ArcelorMittal Zenica, dok je najveći uvoznik naftna firma Holdina Sarajevo, rečeno je za BiznisInfo iz Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

Kada je riječ o izvoznicima, na drugom mjestu je zbornička Alumina, a slijede dvije firme iz Lukavca – Sisecam soda i Global ispat koksna industrija (GIKIL). Na petom mjestu najvećih izvoznika u 2020. je EFT-Rudnik i termoelektrana stanari, a šesti je Prevent BH Visoko.

Na sedmom mjestu je proizvođač ulja iz Brčkog BIMAL. Potom slijede dvije kompani-

je iz Sirokog Brijega, a to su TT Kabeli i Feal. Među top deset izvoznika u BiH u prethodnoj godini našao se i vodeći domaći proizvođač iz oblasti namjenske industrije – Igman Konjic.

Kada je riječ o najvećim uvoznicima, ArcelorMittal Zenica je na drugom mjestu iza Holdine, a slijede GIKIL te kompanija Violeta.

Na petom mjestu je mostarski Hercegovinalijek, kojeg slijede OMV BH, BIMAL, te Porsche BH Sarajevo. Top deset uvoznika zatvaraju firme Petrol BH Oil Company Sarajevo i Optima Grupa Banjaluka.

VELIK JE BROJ ONIH KOJI SU PREBOLJELI KORONU, ODNOSNO RAZVILI ANTITIJELA

Jesmo li stekli imunitet krda?

Unatoč blagdanima i većim okupljanjima, broj zaraženih i preminulih od posljedica koronavirusa drastično opada u BiH i regiji

I dalje rade kafići i restorani, čak se organiziraju i svadbe. Na snazi je prešutni švedski model, a brojke su manje

BiH se nalazi na petom mjestu u svijetu sa 130 preminulih na 100.000 stanovnika

116.200

Prema pregledu epidemiološkog stanja koje dostavlja Ministarstvo civilnih poslova, u BiH je dosad 116.200 potvrđenih slučajeva zaraze

82.822

Od posljedica zaraze koronavirusom dosad su se u BiH oporavile 82.822 osobe, od toga u FBiH 56.281, u RS-u 24.461, a u Brčkom 2080

KVESIĆ: Pritisak na bolnice manji, ali moramo biti oprezniji

4373

Broj smrtnih slučajeva u Bosni i Hercegovini dosegao je 4373, i to u Federaciji BiH 2318, u RS-u 1909, a u Distriktu Brčko 146

Nikome nije jasno što se događa, stvara li se kolektivni imunitet

U BiH neočekivan pad broja zaraženih nakon blagdana

Ljiljana Vidačak

Dok se Europa ponovno zatvara, broj zaraženih i preminulih od posljedica koronavirusa drastično opada u BiH, a ni sami liječnici nisu sigurni čemu to pripisati jer se građani slabo pridržavaju epidemioloških mjera.

Stabilizacija

Prema podacima koje su jučer objavile entitetske zdravstvene ustanove, u 24 sata preminulo je 15 osoba, a pozitivnih na virus SARS-CoV-2 je 442. Od tog broja, 324 je novozaraženih u FBiH, u RS-u su pozitivne 104 osobe, a u Distriktu Brčko još je 14 novih slučajeva. Ukupno je testirano 4307 osoba. Dan ranije u BiH je na COVID-19 testirano 2520 uzoraka, a pozitivnih je 125. Preminulih je 28. Broj zaraženih i dalje se broji u stotinama, a preminulih u desecima, ali imajući u vidu da je proteklih mjeseci u BiH znalo biti i gotovo dvije tisuće zaraženih dnevno, pa i više od 80 preminulih, situacija je svakako znatno povoljnija, ali još nije vrijeme za opuštanje. Ravnatelj SKB-a Mostar dr. Ante Kvesić rekao je da su brojke zaraženih koronavirusom, kao i preminulih, posljednjih dana bitno bolje u odnosu na prethodne mjesece. "Ono što se događa donekle je i suprotno očekivanjima stručnjaka. Prošli smo vrijeme blagdana, ljudi

su se više okupljali nego tijekom ostatka godine i bila su očekivanja kako ćemo imati rast broja zaraženih. Umjesto toga, mi imamo pad brojki koje se odnose na koronavirus i mogu reći kako to nismo očekivali", rekao je Kvesić za Pogled.ba. Po njegovim riječima, smanjuje se i broj hospitaliziranih osoba zaraženih koronom unatoč činjenici da rade kafići, restorani, a čak se organiziraju i svadbe. Pri

tome je poručio kako ne treba razmišljati o popuštanju mjera koje su na snazi. "Ne smijemo zaboraviti da nam svakog dana i dalje dolaze zaražene osobe u teškom stanju, imamo ljude na respiratorima i borimo se za njihove živote. Moramo ostati ozbiljni, oprezniji i učiniti da i ove brojke koje imamo ovih dana budu što manje", dodao je Kvesić. Ravnatelj Instituta za javno zdravstvo RS-a Branislav

Zeljковиć rekao je da je u RS-u trenutno razdoblje stabilizacije epidemiološke situacije, ali da to ne smije biti razlog za opuštanje. "Nadam se da će se stabilizacija nastaviti i u idućem razdoblju", rekao je Zeljković novinarima. Epidemiologinja Jela Aćimović rekla je da su serološka istraživanja pokazala da ima još mnogo građana koji su nezaštićeni, odnosno da nisu imali dodir s virusom, te da

postoji prostor da se pojave novi valovi i vrhunci epidemije. "Još smo u inkubacijskom razdoblju od novogodišnjih praznika te još postoji prostor da se pojavljuju ljudi koji su se zarazili na slavlju, a predstoje nam i zimovanja, zbog čega ovo razdoblje može biti rizično", rekla je Aćimović i pozvala građane da se pridržavaju epidemioloških mjera. Istaknula je značaj da se razdoblje smirivanja situacije iskoristi kako bi se obavile pripreme za cijepljenje.

Pripreme za cijepljenje

Kad smo kod cjepljenja, prve doze u BiH bi trebale stići tijekom nekoliko dana, najvjerojatnije 18. siječnja. U FBiH je već organiziran tzv. hladni lanac za transport i držanje Pfizer - BioNTech cjepiva koja bi trebala početi pristizati za nekoliko dana. Ova cjepiva treba održavati na -80 °C te je upravo najkompleksniji i najvažniji ovaj "hladni lanac". U zračnu luku stići će, doznaje NI, u kutijama sa suhim ledom, u kojem mogu izdržati i do 15 dana. Potom će biti prenesene i uskladištene do cijepljenja u osiguranim hladnjačama koji postižu potrebnu temperaturu. GPS i termometar pratit će kretanje i održavanje temperature kutija. Zastupnički dom PS BiH usvojio je inicijativu kojom je omogućeno da Vijeće ministara započne pregovore za izravnu nabavu cjepiva.

TOP 10

Tko su najveći izvoznici iz Bosne i Hercegovine?

Najveći izvoznik iz Bosne i Hercegovine u prošloj godini bila je kompanija ArcelorMittal Zenica, rečeno je iz Uprave za neizravno oporezivanje BiH.

Lista

Kako piše manager.ba, kada je riječ o izvoznicima, na drugom mjestu je zbornička Alumina, a slijede dvije tvrtke iz Lukavca – Sisecam soda i Global ispat koksna industrija (GIKIL). Na petom mjestu najvećih izvoznika u 2020. je EFT - Rudnik i

Termoelektrana Stanari, a šesti je Prevent BH Visoko. Na sedmom mjestu je proizvođač ulja iz Brčkog Bimal. Potom slijede dvije kompanije iz Širokog Brijega, a to su TT Kabeli i Feal.

Među top deset izvoznika u BiH u prethodnoj godini našao se i vodeći domaći proizvođač iz oblasti namjenske industrije – Igman Konjic. Kod uvoznika se vidi dominacija naftnih kompanija jer su se četiri takve tvrtke našle u top 10.

Inače, u razdoblju od siječnja do studenoga 2020. godine izvoz iz Bosne i Hercegovine iznosio je 9 milijardi i 559 milijuna maraka, što je za 10,3 posto manje nego u istom razdoblju 2019. godine. Uvoz je iznosio 15 milijardi i 367 milijuna KM, što je za 14,4 posto manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 62,2 posto, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio 5 milijardi i 808 milijuna KM. Izvoz u zemlje CEFTA izno-

sio je milijardu i 507 milijuna KM, što je za 12,9 posto manje nego u istom razdoblju 2019. godine, dok je uvoz iznosio milijardu i 946 milijuna KM (pad od 12,1 posto).

Izvoz u EU

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 77,4 posto. Izvoz u zemlje EU-a iznosio je 6 milijardi i 978 milijuna KM, što je za 10 posto manje nego u istom razdoblju 2019. godine, dok je uvoz iznosio 9 milijardi i 369 milijuna maraka (pad od 14,8 posto). Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 74,5 posto, prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine. (ri) ●

Posjedovanje važeće osobne iskaznice zakonska je obveza punoljetnih građana

U BiH 230.000 nevažećih osobnih iskaznica i 236.474 vozačke dozvole

Institucije moraju reagirati na sve veći broj nevažećih dokumenata

Ljiljana Viđačak

Čak 230.051 građanin Bosne i Hercegovine nema važeću osobnu iskaznicu, odnosno nije produžio ili zamijenio dokument koji mu je istekao, pokazuju podaci Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA), prenosi Glassrpske.com.

Važećih 3,082.111

Posjedovanje važeće osobne iskaznice zakonska je obveza bh. državljana starijih od 18 godina s prebivalištem u BiH i svi su građani dužni 15 dana prije isteka osobne, ovisno o mjestu prebivališta, nadležnom MUP-u podnijeti zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice. Ali, alarmantan je podatak da se ove zakonske odredbe, za čije je kršenje propisana i novčana kazna od 30 do 300 KM, ne pridržava sad već više od 200.000 građana u našoj zemlji. Dosad, očigledno, nisu poduzimane zakonske mjere sankcioniranja građana bez važećeg osobnog dokumenta jer bi zasigurno kazne urodile plodom. Zato se postavlja pitanje svrsishodnosti postojanja zakonskih odredbi koje se, očigledno, ne poštuju. Inače, prema podacima IDDEEA-e, važeću osobnu iskaznicu u BiH trenutno posjeduju 3,082.111 građana. Razlog sve većem broju nevažećih osobnih iskaznica zasigurno leži i u činjenici da se veliki broj građana BiH iselio u inozemstvo; ipak, tu njihova obveza ne prestaje. Naime, svi oni koji borave dulje od tri mjeseca u inozemstvu, a čija je osobna iskaznica istekla, trebaju podnijeti zahtjev za zamjenu. Ako ne žele zamijeniti osobne iskaznice, trebaju objavitel prebivalište iz BiH. Da ova pojava

uzima sve više maha, govori podatak da je u BiH sredinom 2019. nevažećih osobnih iskaznica bilo 204.570. Od ovog broja, 115.278 građana je iz FBiH, 80.816 u entitetu Republika Srpska, dok ih je bez važeće osobne iskaznice u Distriktu Brčko bilo 8476. Kad su u pitanju gradovi, najviše nevažećih osobnih dokumenata bilo je u četirima sarajevskim općinama - 15.580, slijedi Banja Luka 8595 te Mostar 6219.

12.000 više nego 2019.

S nevažećim vozačkim dozvolama stanje je još i lošije. U IDDEEA-i su kazali da je vozačka dozvola istekla za 236.474 građanina koja nisu podnijela zahtjev za novu dozvolu, što je za gotovo 12.000 više u odnosu na kraj 2019. "Važeću vozačku dozvolu trenutno ima 1,412.108 građana s aktivnim prebivalištem", istaknuli su u IDDEEA-i. Zamjenik ravnatelja Agencije za sigurnost prometa RS-a Milija Radović rekao je za Glas Srpske da je sigurno među onima koji nisu podnijeli vozačku dozvolu veliki broj neaktivnih vozača. "Vjerojatno je veliki broj i onih koji su nagomilali neplaćene kazne u prometu pa sve dok te dugove ne izmire, ne mogu ni produžiti vozačku dozvolu. Neregistriranim vozilima u dobroj mjeri stali smo ukraj postavljajući kameru, dok nesavjesni vozači i dalje voze po svome i tu je jedino moguće pojačati policijske kontrole", rekao je Radović. Dodao je da je poseban problem kad vozač kojem je istekla dozvola bude sudionik prometne nesreće. "Ako nesreću izazove vozač bez važeće vozačke dozvole, osiguravajuće društvo ima pravo regresu od tog vozača, što je dodatni trošak i otežavajuća okolnost", objasnio je Radović.

1.

Važeću vozačku dozvolu trenutno ima 1,412.108 građana Bosne i Hercegovine s aktivnim prebivalištem

2.

Prema podacima IDDEEA-e, važeću osobnu iskaznicu u Bosni i Hercegovini trenutno posjeduju 3,082.111 građana

3.

Sredinom 2019. godine broj nevažećih osobnih iskaznica u BiH iznosio je 204.570, što je za 25.000 manje nego na kraju 2020. godine